

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Banskobystrického samosprávneho kraja**, so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. SNP 23, proti žalovanej **Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec, n.o.**, so sídlom v Lučenci, Nám. Republiky 15, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Ivan Dlhopolec, s.r.o., so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, **o určenie, že neexistuje právny vzťah medzi sporovými stranami založený zmluvou**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 13 C 133/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. augusta 2011 sp.zn. 16 Co 219/2011 v spojení s opravným uznesením tohto súdu z 27. októbra 2011, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen uznesením z 27. mája 2011 č.k. 13 C 133/2008-377 zaviazal v konaní neúspešného žalobcu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. na náhradu trov konania žalovanej v sume 392,12 Eur, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Vychádzal z právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu, vysloveného v uznesení z 30. novembra 2010 sp.zn. 15 Co 285/2010 (16Co), že pri výpočte trov konania v predmetnej veci za základ sadzby tarifnej odmeny advokáta treba považovať 1/13 výpočtového základu podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), nakoľko predmetom tohto konania je určovacia žaloba, či tu právo (právny vzťah) medzi účastníkmi konania je alebo nie je. Predmetom konania nie je súhrn spravovaného majetku, preto jeho hodnota je v danej veci irelevantná.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na odvolanie žalovanej, namietajúcej spôsob výpočtu trov konania, ktoré jej boli prvostupňovým súdom priznané, uznesením z 31. augusta 2011 sp.zn. 16 Co 219/2011 v spojení s opravným uznesením tohto súdu z 27. októbra 2011 potvrdil ako vecne správne napadnuté prvostupňové uznesenie, stotožňujúc sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá ho žiadala zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, považujúc ho za zmätočné, nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené. Odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. videla predovšetkým v tom, že odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jej argumentmi obsiahnutými v podaní z 8. júla 2011. Tento postup, podľa názoru žalovanej, predstavuje porušenie základného práva účastníka na spravodlivý proces zaručený čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietala, že aj vo veciach určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, treba pri odmene právnej služby vychádzať podľa § 9 ods. 1 vyhlášky z hodnoty veci alebo práva za predpokladu, že predmetom konania je vec alebo právo ocenené peniazmi. Mala za to, že v danej veci sa jedná o takýto prípad.

Žalobca sa k predmetnému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ako je však výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolateľka v prejednávanej veci napadla dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. výslovne vylučuje možnosť podať dovolanie v prípade, ak ide o uznesenie o trovách konania, bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania preto podľa tohto ustanovenia neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., odvolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Pokiaľ dovolateľka namietala nedostatky dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu a vysporiadania sa s odvolacími námietkami obsiahnutými v jej podaní

z 8. júla 2011, dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.) a vzťahuje sa aj na uznesenie (§ 167 ods. 2 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Zo spisu vyplýva, že súdy pri odôvodňovaní rozhodnutia vychádzali zo záväzného právneho názoru vysloveného v danej veci odvolacím súdom, že pri určovacej žalobe o neexistencii právneho vzťahu medzi účastníkmi treba vychádzať pri stanovení základu sadzby tarifnej odmeny advokáta z § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky. Tento záver bol náležite odôvodnený už v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2010 sp.zn. 16 Co 285/2010, na ktoré súdy poukazovali. V ňom došlo k vyčerpávajúcemu a dostatočnému objasneniu spôsobu určenia trov konania, keď odvolací súd uviedol, že predmetnom konania nie je súhrn spravovaného majetku, neurčuje sa jeho hodnota, predmetom sporu nie je ani otázka, či niektoré veci patria alebo nepatria do masy spravovaného majetku. Hodnota majetku zvereného do správy je preto v danej veci irelevantná, nakoľko v konaní sa primárne rieši otázka, či samotná zmluva založila právny vzťah medzi účastníkmi, resp. či takýto vzťah v čase rozhodovania trvá. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutkové a právne závery súdov nižších stupňov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a obe odôvodnenia prvostupňového aj odvolacieho súdu ako celok spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

Odvolací súd teda svojim vyššie uvedeným postupom neporušil právo dovolateľky na spravodlivý proces, ani jej neodňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. apríla 2013

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová